

חוגגים עצמאות

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, שהחיינו
וקיימנו והגיענו לזמן הזה:**

מקרא חג - מגילת העצמאות

בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות מלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקוה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית...

זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית. לפיכך נתכנסנו, אנו חברי מועצת העם, נציגי הישוב העברי והתנועה הציונית, ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ-ישראל, ובתוקף זכותנו הטבעית וההיסטורית ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל...

מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות; תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה; תהא מושתתה על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל; תקיים שיוון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות; תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות...

תפילה לשלומה של מדינת ישראל

צור ישראל וגואלו. ברוך נא את מדינת-ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו. הגן עליה ברב חסדך, ופרש עליה סכת שלומך. שלח אורך ואמתך לראשיה, לשופטיה ולנבחריה, ותקנם בעצה טובה מלפניה, למען ילכו בדרך הצדק, החפץ והישר, חזק ידי מגני ארץ קדשנו, והנחילם ישועה וחיים. ונתת שלום בארץ, ושמחת עולם ליושביה. פקד נא לברכה את אחינו בית ישראל בכל-ארצות פזוריהם. טע בלבם אהבת ציון ומי בהם מכל עמנו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלים עירך, אשר נקרא שמך עליה. האצל מרוחק על כל יושבי ארצינו. הסר מקרבנו שנאה ואיבה, קנאה ורשעות. וטע בלבנו אהבה ואחווה, שלום ורעות. וקים במהרה חזון נביאך: "לא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה" (ישעיה ב).

חג העצמאות הוא הצעיר שבין חגיו ומועדיו של לוח השנה העברי, המשימה לעצבו ולטעת בו תחושת חגיגות ותוכן מונחת על כתפיו, יותר מאשר ביחס לכל חג אחר. בקהילות היהדות הרפורמית בישראל עוצבו לחג זה מנהגים ומסורות הלקוחים מעולם החג היהודי, תוך יצירת קשר וזיקה בין חג זה ליתר חגי ההודיה כדוגמת חנוכה ופורים. בין המנהגים: אמירת הלל, קריאה בתורה ובהפטרה, קידוש חגיגי, תפילת על הנסים ואמירת ברכת שהחיינו ומקרא מגילה - מגילת העצמאות. באוגדן זה - הצעות לתכנים, מקראות ופעילויות לחוג המשפחה והחברים, בבית ובחיק הטבע. חג עצמאות שמח, מאושר ומשפחתי!

הדלקת נרות

עם צאת יום הזיכרון וכניסתו של יום העצמאות מדליקים נרות חג או מתכנסים יחד ליד הדגל המונף בחזית הבית ומברכים:

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, שעשָה
ניסים לאבותינו ולאמותינו בימים ההם בזמן הזה:**

ברכת החג לליל העצמאות ולצהרי החג

שרים יחד במנגינה המסורתית או במנגינת התקווה:

שיר המעלות, בשוב יהוה את שיבת ציון היינו כחלמים:
אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה, אז יאמרו בגוים
הגדיל יהוה לעשות עם אלה. הגדיל יהוה לעשות עמנו,
היינו שמחים: שובה יהוה את שביתנו כאפיקים בנגב:
הזרעים בדמעה ברנה יקצרו: הלוך לך ובה נשא משך
הזרע, בא-יבא ברנה, נשא אלמתי: (תהילים קכ"ו)

מאת יהוה היתה זאת היא נפלאות בעינינו: זה היום
עשה יהוה נגילה ונשמחה בו. כוס ישועות אשא ובשם
יהוה אקרא: (תהילים קי"ח, מתוך תפילת ההלל).

מגביהים את הכוס ומברכים:

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי
הגפן:**

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר גאלנו
וגאל את אבותינו ואמותינו והוציאנו מעבדות לחרות
משעבוד לגאולה מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב.
כן יהוה אלהינו הגיענו למועדים הבאים לקראתינו
לשלום, ונשמח בהשלמת בנין ארצך ובהשכנת שלום
בגבולה ובלב כל יושביה: ברוך אתה יהוה גאל ישראל.

ספירת העומר

ספירת העומר מגשרת בין חג הפסח, חג החירות והשחרור מבית העבדים ובין חג השבועות, חג מתן תורה - החג המסמל את ייעודו ורוחו של העם, הצועד אל עבר הארץ המובטחת. ספירת העומר מזכירה לנו כי המסע אל עבר הארץ לא תם גם בעת שבתנו בה, וכי בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא מבוני הארץ וממקוממיה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹיָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר.

אם יום העצמאות חל במועדו, ה' אייר: היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים לעומר.

אם יום העצמאות הוקדם ליום חמישי, ג' אייר: היום שמונה עשרה יום שהם שני שבועות וארבעה ימים לעומר.

אם יום העצמאות הוקדם ליום חמישי ד' אייר: היום תשעה עשר יום שהם שני שבועות וחמישה ימים לעומר.

אם יום העצמאות נדחה ליום שלישי ו' אייר: היום אחד ועשרים יום שהם שלושה שבועות לעומר.

פעילות לילדים

לפני שתית כוס היין ניתן לבקש מכל הנוכחים ובמיוחד מן הילדים לאחל ברכה למדינת ישראל לשנה הקרובה. אפשרות נוסף היא לקרוא את דבריו של דוד וולפסון, חברו ושותפו של הרצל, על הדגל הכחול לבן, ולהזמין את הילדים להרגיש עצמם כראשוני התנועה הציונית ולהציע רעיונות נוספים לדגל. לבסוף ברוח הציוני "והגדת לבניך ביום ההוא" ניתן להזמין את מבוגרי המשפחה לספר סיפור מימי קום המדינה: סיפור העלייה לארץ, היכן היו כשהוכרזה המדינה, סיפור ממלחמת העצמאות או משנותיה הראשונות של המדינה וכו'.

"השאלה הקטנה והקשה שהתעוררה הייתה באיזה דגל נקשט את בית-הקונגרס? אין לנו דגל. ומחשבה נצנחה במוחי: והרי יש לנו דגל וצבע כחול ולבן לו - הטלית בה אנו מתעטפים לתפילה יום יום בחול ובשבת, בימי המעשה ובימי המועד. לבנה היא ופסי תכלת עוטרים אותה. יהי נא דגלנו לבן עם פסי תכלת. לעיני כל ישראל ולעיני כל העמים בקשתי לעשות דגל לבן ותכלת ולצייר בו מגן דוד. כך נברא דגלנו הלאומי."

זיכרונותיו של ד"ר דוד ולפסון מזכיר הקונגרס הציוני הראשון באזל שוויץ 1897

ברכת על הנסים לחג העצמאות

ברכה זו מיוסדת על ברכת "על הנסים" הנאמרת בחנוכה ובפורים - חגי ההודיה. את הברכה, שחבורה על ידי רבני היהדות המתקדמת בישראל, ניתן לשלב בתפילת העמידה ובברכת המזון או לומר אותה בפני עצמה.

עַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקוֹן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּחֻמּוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ וְלֵאמּוֹתֵינוּ וְלָנוּ בַּיָּמִים הָהֵם וּבְזִמְנֵי הַזֶּה. בַּיָּמִי שִׁבַּת צִיּוֹן הַשְּׁנִיָּה כְּשִׁבְעָה שְׁאָרִית הַפְּלִיטָה מִגֵּיא הַהֲרִיגָה וּבְנֵי עַמְּךָ מְכַל תְּפוּצוֹתֶיהֶם, שְׁלֹטוֹ זָרִים בְּאַרְץ קְדֻשֵׁינוּ וְנִעְלּוּ שְׁעָרֵים בְּפָנֵי נִרְדָּפִים. אַז קָמוּ שִׁבְעָה גִוְיִים לְהַכְרִית עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם לְהַקְהֵל וְלַעֲמֹד עַל נַפְשָׁם, לְלַמֵּד יְדֵיהֶם לְקָרֵב וְאַצְבָּעוֹתֵיהֶם לְמַלְחָמָה. מִסֵּרְתָּ רַבִּים בְּיַד מַעֲטִים וְזָדִים בְּיַד בְּנֵי בְרִיתְךָ. וְלֶךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלְמְךָ וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְרָקוֹן כְּהַיּוֹם הַזֶּה.

וְאַחַר כֵּן נִקְבְּצוּ בְּנֵיךָ לְבָנוֹת וּלְהַבְנוֹת בְּאַרְצְךָ וְקִבְּעוּ אֶת יוֹם הָעֲצֻמָּאוֹת הַזֶּה יוֹם חַג וְשִׂמְחָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ נִסִּים לְרַאשׁוֹנִים, כֹּף תַּעֲשֶׂה לְאַחֲרוֹנִים, וְתוֹשִׁיעֵנוּ בַּיָּמִים הָאֵלּוּ כְּבַיָּמִים הָהֵם.

אנו נושאים לפידים

השיר אנו נושאים לפידים נכתב במקורו לחג החנוכה אולם מזוהה גם עם יום העצמאות בשל העובדה שהוא מלווה את טקס השאת המשואות בהר הרצל. שירת השיר לאחר ברכת על הנסים מסמלת את ההכרה כי נס העצמאות טמון בגילוי כוחות הנפש של בני ובנות העם היהודי, שחדשו את חיי העם במולדתו הישנה-חדשה.

לְעַמְּךָ הַלְכֵנוּ, הֶהְרָה עָלֵינוּ,
מַעֲיָנוֹת הָאוֹרוֹת
הַגְּנוּזִים גָּלֵינוּ.

נֵס לֹא קָרָה לָנוּ -
פָּךְ שָׁמֵן לֹא מְצָאנוּ.
בְּסֻלַּע חֲצַבְנוּ עַד דָּם -
וַיְהִי אוֹר!

אָנוּ נוֹשְׂאִים לְפִידִים
בְּלִילוֹת אֶפְלִים.
זֹרְחִים הַשְּׁבִילִים מִתַּחַת רַגְלֵינוּ
וְמִי אֲשֶׁר לֵב לוֹ
הַצָּמָא לְאוֹר -
יִשָּׂא אֶת עֵינָיו וְלָבוּ אֵלֵינוּ
לְאוֹר וְיִבּוֹא!

נֵס לֹא קָרָה לָנוּ -
פָּךְ שָׁמֵן לֹא מְצָאנוּ.

זמר אברהם בן זאב

זמר זמר לך
זמר זמר לך
זמר לך מכורתי
המעגל סובב
זמר לך דובב
זמר לך מכורתי מכורתי

עוד לא תמו כל פלאיך יהורם טהרלב ורמי קלינשטיין

ארצנו הקטנטונת, ארצנו היפה
מולדת בלי כותונת, מולדת יחפה
קבליני אל שיריך, כלה יפהפייה
פתחי לי שעריך אבוא במ אודה יה.

בצל עצי החורש, הרחק מאור חמה
יחדיו נכה פה שורש אל לב האדמה
אל מעיינות הזוהר, אל בארות התום
מולדת ללא תואר וצועני יתום.

עוד לא תמו כל פלאיך
עוד הזמר לו שט
עוד לבי מכה עם ליל
ולוחש לו בלאט:
את לי את האחת
את לי את, אם ובת
את לי את המעט
המעט שנותר.

נביאה בבגדינו את ריח הכפרים
בפעמון ליבנו יכו העדרים,
ישנה דממה רוגעת
וקרן אור יפה,
ולאורה נפסעה ברגל יחפה.

עוד לא תמו כל פלאיך...

אני ואתה

אריק אינשטיין ומיקי גבריאלוב

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה ננסה מהתחלה,
יהיה לנו רע, אין דבר זה לא נורא,
אמרו את זה קודם לפני,
זה לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

לו יהי

נעמי שמר

עוד יש מפרש לבן באופק
מול ענן שחור כבד
כל שנבקש לו יהי.
ואם בחלונות הערב
אור נרות החג רועד
כל שנבקש לו יהי.

לו יהי, לו יהי
אנא - לו יהי
כל שנבקש לו יהי.

אם המבשר עומד בדלת
תן מילה טובה בפיו
כל שנבקש לו יהי
אם נפשך למות שואלת
מפריחה ומאסיף
כל שנבקש לו יהי

לו יהי, לו יהי...

בתוך שכונה קטנה מוצלת
בית קט עם גג אדום
כל שנבקש לו יהי.
זה סוף הקיץ סוף הדרך
תן להם לשוב הלום
כל שנבקש לו יהי.

לו יהי, לו יהי...

ואם פתאום יזרח מאופל
על ראשנו אור כוכב
כל שנבקש לו יהי.
אז תן שלוה ותן גם כוח
לכל אלה שנאהב
כל שנבקש לו יהי.

לו יהי, לו יהי...

שירים עצמאות

כאן נולדתי עוזי חיטמן

כאן ביתי פה אני נולדתי
במישור אשר על שפת הים
כאן החברים איתם גדלתי
ואין לי שום מקום אחר בעולם

כאן ביתי פה אני שיחקתי
בשפלה אשר על גב ההר
כאן מן הבאר שתיתי מים
ושתלתי דשא במדבר.

כאן נולדתי כאן נולדו לי ילדי
כאן בניתי את ביתי בשתי ידי
כאן גם אתה איתי וכאן כל אלף
ידידי
ואחרי שנים אלפיים סוף לנדודי.

כאן את כל שירי אני ניגנתי
והלכתי במסע לילי
כאן בנעורי אני הגנתי
על חלקת האלוהים שלי.

כאן נולדתי...

כאן את שולחני אני ערכתי
פת של לחם פרח רענן
דלת לשכנים אני פתחתי
ומי שבא נאמר לו "אהלן".

כאן נולדתי..

אין לי ארץ אחרת אהוד מנור וקורין אלאל

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

לא אשתוק, כי ארצי
שינתה את פניה
לא אוותר לה,
להזכיר לה,
ואשיר כאן באוזניה
עד שתפקח את עיניה

אין לי ארץ אחרת
עד שתחדש ימיה
עד שתפקח את עיניה

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית
חודרת

אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

לא אשתוק, כי ארצי
שינתה את פניה
לא אוותר לה,
להזכיר לה,
ואשיר כאן באוזניה
עד שתפקח את עיניה

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

יש לי חג נעמי שמר

כשתאלם תרועת
הפסטיבלים
ילבלבו שירי אהבתי
אני יכול לשמוח איך
שבא לי
וזהו זה החג האמיתי

יש לי יום יום חג
יש לי חג יום יום
יש לי יום יום חג
הללויה

סלאם מוש בן ארי

עוד יבוא שלום עלינו
עוד יבוא שלום עלינו
עוד יבוא שלום עלינו ועל
כולם.

סאלם, עלינו ועל כל העולם
סאלם, סלאם
סאלם, עלינו ועל כל העולם
סאלם, סלאם.

עוד יבוא שלום עלינו...

